

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-147/2019.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2019. november 27. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama:	120 perc
A vizsgafeladat aránya:	20%
A vizsga ideje:	2019. november 27. 8:00 óra
Segédeszköz:	nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2019. november

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

- 1. Az összköltséges eredménykimutatás mely sorait kell felhasználni a hozzáadott érték kiszámolásához az alább felsoroltak közül?**
 - a) Adózás előtti eredmény
 - b) Anyagköltség
 - c) Értékcsökkenési leírás
 - d) Értékesítés nettó árbevétele
 - e) Saját előállítású eszközök aktivált értéke

- 2. Mi jellemző a rugalmas (flexibilis) költségtervezésre?**
 - a) a költségeltérést indokolt és költségjellemző változással nem magyarázható részre bontja
 - b) a tervezett (indokolt) költség kiszámításához szükség van a költségjellemző változás mértékének meghatározására
 - c) elsősorban a közvetett költségek elemzésére használják
 - d) elsősorban a közvetlen költségek elemzésére használják
 - e) $\text{reagálási fok (R)} = \text{költségjellemző \% -os változása} / \text{költség \% -os változása}$

- 3. Melyik állítás NEM igaz a fedezeti pontban?**
 - a) a fedezeti összeg egyenlő a fix költségekkel
 - b) a fedezeti összeg nulla
 - c) az árbevétel fedezi a változó költségeket, de a fix költségeket nem
 - d) az árbevétel fedezi az összes (változó és fix) költségeket
 - e) az eredmény nulla

- 4. Melyik esemény rontja (egyértelműen) a vállalkozás tárgyi eszközök használhatósági fokát kifejező mutatószámot?**
 - a) átlagosnál jobban elhasznált tárgyi eszköz értékesítése
 - b) átlagosnál kevésbé elhasznált tárgyi eszköz értékesítése
 - c) tárgyi eszköz beszerzése
 - d) beruházási szállító kifizetése
 - e) terven felüli értékcsökkenés elszámolása

- 5. Az alábbi mutatók közül melyik tartozik a jövedelmezőség átfogó elemzése témakörébe?**
 - a) befektetés-finanszírozási mutató
 - b) befektetett tőke hozama
 - c) tárgyi eszköz használhatósági fok
 - d) tőkefeszültség mutató
 - e) vevők forgási ideje

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Adózott eredmény (nyereség) átvezetése eredménytartalékba	X			
Befektetési célú részvény értékesítése készpénzért			+	
Hosszú lejáratú lízing törlesztése				-
Késztermék értékesítés készpénzért veszteséggel		+		
Késztermék értékvesztése	X			+

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

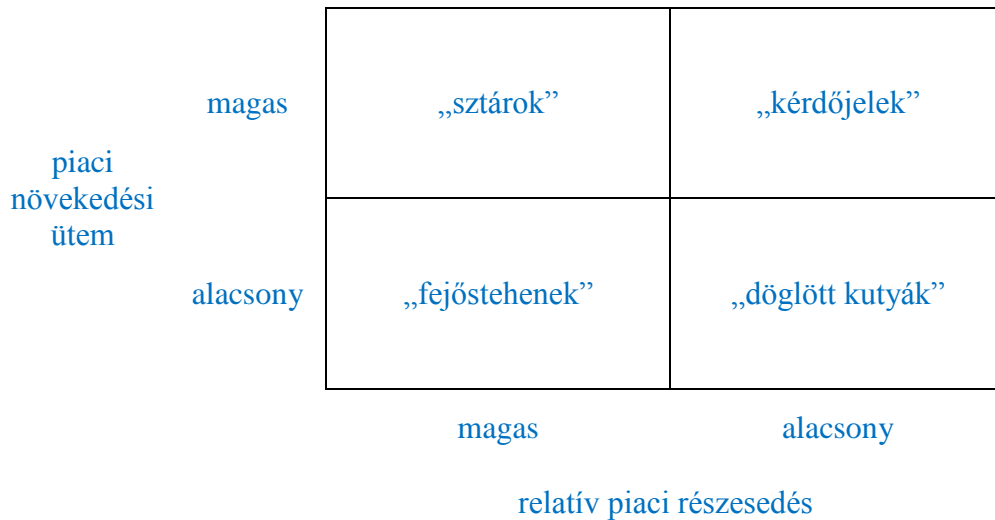
Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Forgatási célú hitelviszonyos értékpapír		X						
Költségek passzív időbeli elhatárolása						X		
Lejárt kölcsöntartozás					X			
Tőketartalék								X
Vagyoni értékű jog				X				

III. feladat (6 pont)

A különböző marketingstratégiák kialakításakor alapvető feladat a termékek, termékcsoportok piaci helyzetének megállapítása. Ennek egyik módszere a portfólióelemzés, amely két szempont (dimenzió) mentén értékeli a vállalkozás termékeit. Ennek az egyik gyakran használt változata a BCG-mátrix.

Feladat:

Mutassa be a BCG-mátrix két csoportosítási ismérvét (dimenziókat) és helyezze el abban az egyes termékkategóriákat! (A termékkategóriák jellemzése nem része a feladatnak.)

Az értékelésnél a tartalmi egyezés a lényeg, nem a szó szerinti azonosság.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (14 + 4 = 18 pont)

Egy édességgyár a karácsonyra készülődve szaloncukor termelését szeretné optimalizálni. A vállalkozás a terméket három különböző ízben (zselés, marcipános, karamellás) állítja elő. A termelés korlátját egyedül a rendelkezésre álló gépi kapacitás jelenti, amelyből 900 gépóra áll rendelkezésre a következő időszakra. A termékkörről az alábbi adatokat gyűjtötték össze a tervezéshez:

Megnevezés	zselés	marcipános	karamellás
Eladási ár (Ft/kg)	1 400	1 600	1 500
Közvetlen önkgt. (Ft/kg)	920	1 006	980
Fajlagos gépóra felhasználás (gó/kg)	0,015	0,018	0,016
Eladható mennyiség (kg)	40 000	30 000	10 000
ebből szerződéssel lekötött mennyiség (kg)	16 000	10 000	nincs

A vállalkozásnál állományváltozást nem terveznek a következő hónapra.

Feladatok:

a) Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve!

b) Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

Megnevezés	zselés	marcipános	karamellás	
Eladási ár (Ft/kg)	1 400	1 600	1 500	
Közvetlen önkgt. (Ft/kg)	920	1 006	980	
Fajlagos fedezet (Ft/kg)	1 400 – 920 = 480	1 600 – 1 006 = 594	1 500 – 980 = 520	2 pont
Fajlagos gépóra felhasználás (gó/kg)	0,015	0,018	0,016	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (Ft/gó)	480 / 0,015 = 32 000	594 / 0,018 = 33 000	520 / 0,016 = 32 500	2 pont
Jövedelmezőségi rangsor	III.	I.	II.	1,5 pont

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés (zselés): $16\,000 \cdot 0,015 = 240$ gó; **(1 pont)**

Lekötött megrendelés (marcipános): $10\,000 \cdot 0,018 = 180$ gó; **(1 pont)**

marad: $900 - 240 - 180 = 480$ gó **(1 pont)**

I. marcipános (nem lekötött): $(30\,000 - 10\,000) \cdot 0,018 = 360$ gó;

marad: $480 - 360 = 120$ gó **(2 pont)**

II. karamellás: $120 / 0,016 = 7\,500$ db **(2 pont)**

Optimális termékösszetétel:

zselés 16 000 db, marcipános 30 000 db, karamellás 7 500 db **(1,5 pont)**

Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

Elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg): **(4 pont)**

zselés $16\,000 \cdot 480 = 7\,680$ eFt,

marcipános $30\,000 \cdot 594 = 17\,820$ eFt,

karamellás $7\,500 \cdot 520 = 3\,900$ eFt

Összesen: 29 400 eFt

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (24 + 12 = 36 pont)

A vállalkozás tevékenysége kétféle késztermék előállításából és értékesítéséből áll. Az elmúlt két év eredménykimutatásából az alábbi adatokat ismerjük.

	Bázis időszak		Tárgy időszak	
	„A”	„B”	„A”	„B”
Értékesítés nettó árbevétele (eFt)	10 000	12 000	11 730	13 728
Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége (eFt)	7 000	9 000	8 000	10 500

A késztermék értékesítés (tárgyi súlyozású) árindexe az „A” terméknél 104 %-os, a „B” terméknél 110 %-os volt a két év vonatkozásában.

Feladat:

a) Végezze el a vállalkozás fedezeti összegének (bruttó eredményének) utólagos nagyvonalú elemzését (láncmódszeres felbontás)! A volumenhatás szétbontásához az átlagos fedezeti hányadot használja!

b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Megnevezés (11 * 1 = 11 pont)	Bázis időszak (0;0)	Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)	Tárgy időszak (1;1)
Árbevétel (eFt)	10 000 + 12 000 = 22 000	*10 200 + 13 200 = 23 400	11 730 + 13 728 = 25 458
Ért. elsz. kvetlen. önktg. (eFt)	7 000 + 9 000 = 16 000	**7 140 + 9 900 = 17 040	8 000 + 10 500 = 18 500
Fedezeti összeg (eFt)	22 000 – 16 000 = = 6 000	23 400 – 17 040 = 6 360	25 458 – 18 500 = 6 958
Fedezeti hányad	6 000 / 22 000 = 0,272727273	6 360 / 23 400 = 0,271794872	erre nincs szükség

*Fiktív árbevétel: „A” 11 730 / 1,15 = 10 200; „B” 13 728 / 1,04 = 13 200 (2 pont)

**Értékesítés volumenindexe: „A” 10 200 / 10 000 = 102 %; „B” 13 200 / 12 000 = 110 % (2 pont)

Fiktív önkgt.: „A” 7 000 * 1,02 = 7 140; „B” 9 000 * 1,1 = 9 900 (2 pont)

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = 6\,958 - 6\,000 = + 958$ eFt (1 pont)

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = 6\,360 - 6\,000 = + 360$ eFt (1 pont)

Tiszta volumen változás hatása:

$q_{1\Delta} = (\Sigma q_{1a_0} - \Sigma q_{0a_0}) * Fh_0 = (23\,400 - 22\,000) * 0,272727273 = + 382$ eFt (1,5 pont)

Összetétel változás hatása:

$q_{2\Delta} = \Sigma q_{1a_0} * (Fh_{1,0} - Fh_0) = 23\,400 * (0,271794872 - 0,272727273) = - 22$ eFt (1,5 pont)

Árváltozás hatás: $a_{\Delta} = 25\,458 - 23\,400 = + 2\,058$ eFt (1 pont)

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = - (18\,500 - 17\,040) = - 1\,460$ eFt (1 pont)

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

b) A vállalkozás fedezeti összege összesen 958 eFt-tal nőtt a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 360 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
 - tisztán az értékesítés mennyiségének (változatlan összetétel melletti) átlagos növekedése 382 eFt-tal járult hozzá a fedezeti összeg növekedéséhez;
 - az értékesítés összetétele kedvezőtlenül változott (eltolódott az értékesítés az alacsonyabb fedezeti hányadú termékek felé), ami miatt a fedezeti összeg 22 eFt-tal csökkent;
- az eladási egységárak növekedése következtében a fedezeti összeg 2 058 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 1 460 eFt-tal csökkentette.

Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($6 * 2 = 12$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezés, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (5 + 6 + 6 + 3 = 20 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége	144 000	151 200
Késztermékek nyitó értéke	11 800	12 200
Késztermékek záró értéke	12 200	15 016

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek a késztermékekkel (az év során visszaküldés nem volt).

Feladat:

a) *Állítsa össze a tárgyidőszakra a késztermékek mérlegsor mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!*

Nyitó	+ Előállítás (1 pont)	– Értékesítés (1 pont)	= Záró
12 200	154 016* (2 pont)	151 200 (1 pont)	15 016

*Előállítás összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$151\,200 + 15\,016 - 12\,200 = 154\,016 \text{ MFt}$$

b) *Határozza meg mindkét időszakra a késztermékek forgási idejét (360 napos évvel és egy tizedes jegy pontossággal számolva)!*

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos késztermék	$(11\,800 + 12\,200) / 2 = 12\,000 \text{ MFt}$	$(12\,200 + 15\,016) / 2 = 16\,608 \text{ MFt}$
Napi ért. önkgt.	$144\,000 / 360 = 400 \text{ MFt/nap}$	$151\,200 / 360 = 420 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$12\,000 / 400 = 30 \text{ nap}$	$16\,608 / 420 = 32,4 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegből számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

c) *Értelmezze szövegesen a késztermékek forgási idejének változását!*

Késztermék értékesítés változása: $151\,200 / 144\,000 = 105\% \rightarrow +5\%$ (1 pont)

Átlagos késztermék készlet változása: $16\,608 / 12\,000 = 113,4\% \rightarrow +13,4\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $32,4 / 30 = 108\% \rightarrow +8\%$ (1 pont)

A késztermék forgási idejének növekedése (+10%) kedvezőtlen, amely arra vezethető vissza, hogy a késztermék készlet átlagos állománya nagyobb mértékben nőtt (13,4%), mint a késztermék értékesítés (5%) (3 pont).

d) *A késztermékekkel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)*

Működési cash flow (1 pont)

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása (1 pont)

Összeg: $-(15\,016 - 12\,200) = -2\,816 \text{ MFt}$ (1 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).